

A harmadik oldal

Téli délelőttökön a rádiót hallgatva, egyre szomorúbban kell megállapítanom, hogy a magyar nyelv mint válik egyre silányabbá, hogyan romlik szemlátomást és mennyire hiábavaló az a halvány erőlködés, amit néhány ember vagy szervezet ez ellen tenni próbál.

Csaknem bobbi szinten figyelem pl. a délelőtti „napközben” c. rádióadást, lesve, hogy akad-e olyan félóra, melyben a nyögés, „ő”-zés, mint napjaink legszembetűnőbb és legelterjedtebb beszédbibája, nem, vagy alig fordul elő. A jórészt riportokból álló adásban színművészek, politikusok, pedagógusok, riporterek, többdiplomás vezető emberek nyögnek, néha 3-4 szótagot nem képesek „ő”-zés nélkül kimondani, s ez a jelenség szemlátomást terjed, anélkül, hogy remény lenne visszaszorítására, netán kiirtására.

Ugyanakkor aggódó figyelemmel, de bizakodó reménységgel vadászom szakmánkat, az erdészetet érintő – sajnos fehérré hullóként fellelhető – műsorokat, riportokat, s dagadó kebellet ülök ilyenkor a rádió vagy tv előtt, mert szerencsére az erdészek, vadászok nem nyögnek, magyarul beszélnek! Legyen az munkás, technikus, vezető beosztású mérnök, tapasztalataim szerint nem nyög, nem mond minden 3-4 szótag után ő betűt, hanem folyamatosan, egyszerű szavakkal fejezi ki mondanivalóját. Ugyanígy, mint az 50-60 évvel ezelőtt Amerikába vagy más földrészre szakadt hazánkfiá, vagy az erdélyi, bánáti kisebbségi magyar, aki nem a szocializmusban tanult magyarul beszélni.

A jobbítás érdekében szeretnék szót emelni e sorokkal, s ha még nem késő, a romlást javulássá változtatni, de legalább fékezni! Mi, a szerény, háttérbe szorult – vagy szorított – ágazat emberei, figyelmeztessük a „nagyokat”, az ipart, az egészségügyet, oktatást; próbálják követni, esetleg versenyezni az erdészekkel? Ki tud szebben magyarul beszélni?!

Kezdjük a magunk háza táján, ha eredményt akarunk! Iskoláinknak, tanintézeteknek legyen kiemelt célja a mostani jó hírnév, (s ha van ilyen) tekintély megőrzése, javítása. Szervezzünk versengést előbb saját, alsó, közép és felső oktatási intézményeink között, tűzzünk ki díjakat, szabjunk feltételeket azok elnyerésére, hogy azután más ágazatok hasonló intézményeit is versenyre bírassuk. Közismert, hogy egyik szakmunkásképző iskolánk milyen szép eredményeket ért el a rádió „beszélni nehéz” mozgalma során, mely mozgalom jelenleg is folyik az egész Kárpát-medencében.

Ha fiataljaink a rossz példák, az elektrotechnika, számítástechnika beszéd- és irodalomellenes hatása mellett is megtanulják élvezni a szép magyar beszéd örömeit, ebben egyre több társra lehetnek, egy idő múlva a divatos tv-csatornák, illetve a sport „csillagai” között is egyre többen beszélnek majd érthetően magyarul, s talán elkerülhető lesz az a nagyon is valós veszedelem, hogy 2-3 generáció múltán a Duna-Tisza

(folytatás a 272. oldalon)

Tartalom

Koltay András:
Erdővédelmi monitoring
rendszerek Magyarországon 270

Németh János:
Merre tart erdőművelésünk? 272

Apatóczy István:
A Széltörési erdő születése 273

A 2004. augusztus 24-i elnökségi ülés
jegyzőkönyvének kivonata 276

Miről írtunk 100 éve, 50 éve? 278

Gerely Ferenc:
Európai erdészeti tájfutók
Egerben 279

Csóka György: Emlékmű Igmándy Zoltánnak 281

Sir David Attenborough
és a magyarországi
erdész-internet 282

Az Erdőművelési Szakosztály tanulmányútja
Csehországban 283

Tóth János: Visszaemlékezés 284

Barna Tamás: A fekete nyár csemetenevelése 285

Hábel György:
Király Lajos erdőmérnökre emlékezem 288

Király Pál: Joachim Buff 80 éves 289

Riedl Gyula: Visszapillantás 292

Pedroni Emma Anna: Repülőgépmodellezők 296

Nagyné Bernschütz Judit: Erdei Iskola Pörbolyön ..b3

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXXXIX. évfolyam 9. szám (szeptember)

FŐSZERKESZTŐ: **PÁPAI GÁBOR** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **DR. SZIKRA DEZSŐ**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI: Andrási Pál, Apatóczy István, dr. Bartha Dénes, dr. Czerny Károly, Detrich Miklós, Greguss László Géza, dr. Járasi Lőrinc, Mihályfalvy István, dr. Sárvári János, Zétényi Zoltán.

SZERKESZTŐSÉG: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon/fax: 201 77 37 • Mobil: 06 30 97 15 255

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. • FELELŐS KIADÓ: **CSERÉP JÁNOS elnök**

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2004. augusztus 31.

ISSN 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, fotóért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Igmándy Zoltán emlékműavatás Hajdúnánáson. Fotó: Csóka György.

ként elkülönülnek, megfelelően tükrözik Magyarország erdőársulásait. Az állományyszerű mintaterületek a nemzetközi elvárások szerint előírt műszerezettséggel rendelkeznek. Az állományokban folyamatos és széles körű adatgyűjtés folyik. A rendkívül részletes egészségi állapot felvételek mellett, a meteorológiai adatok mérésén kívül lombanalízis, depozíció mérés, növekedsmérés, évgyűrűvizsgálat, talajtani vizsgálatok, cönológia felvételek, biomassza meghatározás, fenológiai megfigyelések és számos más, az ökológiai kutatásokat segítő vizsgálatok folynak az állományokban. A felsorolás jelzi, hogy a zömében ERTI kutatók mellett ezeken a területeken már más tudó-

mányterület szakemberei is bekapcsolódnak a vizsgálatokba. Az ismertetett feladatokat részben állami, részben pályázati pénzek fedezik.

A fentiekben bemutatott erdővédelmi megfigyelő hálózatok jelentősége felbecsülhetetlen. Különleges értéket képviselnek az elmúlt évtizedekben gyűjtött adatsorok, amelyek révén folyamatában tudjuk nyomon követni az erdeinkben végbemenő változásokat. Az erdei ökoszisztémákra jellemző folyamatok megfigyelése, a sokrétű okozati összefüggések feltárása elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a mai követelményeknek messzemenően megfelelő lépéseket tevhessük erdeink védelmében.

Merre tart erdőművelésünk?

Azt hiszem vitán felül áll, hogy az erdőművelés a tudomány és a gyakorlat területén egyaránt az előkelő „első az egyenlők között” helyet foglalja el. A közel két évszázados okszerű erdőgazdálkodás időszaka olyan kiválóságokkal büszkélkedhet e szakterületen, mint *Wagner Károly, Illés Nándor, Vadas Jenő, Kaán Károly, Roth Gyula, Majer Antal*, de a gyakorlati életben is szép számmal találhattuk az elkötelezett, a helyi viszonyokat alaposan ismerő erdőművelő kollégákat. (Felsorolásra csak azért nem vállalkozom, mert a teljességre való törekvés ellenére mégis kimaradhat néhány név.)

Az utóbbi egy-két évtizedben azonban az erdőművelés hanyatlását lehetett tapasztalni mind a hazai tudomány, mind a gyakorlat területén. Az „aranykor” úgy tűnik véget ért s kérdés, hogy eljön-e még egyszer? Fenti állítás igazolására fölhozzhatjuk azt a tény, hogy erdőgazdaságainknál az erdőművelési osztályok rendre megszűntek, a fent megidézett jelentős szakmai ismeretekkel rendelkező osztályvezetők és előadók kihulltak a sorból. A részvénytársasági struktúrában elbújtatott, s sokszor nevével is megfosztott erdőművelési egységek sok esetben fiatal, kevés gyakorlati tapasztalattal bíró szak-kollégákat alkalmaznak, amit persze nem az ő hibájuknak kell felróni. Ehhez társul még az a szomorú tény, hogy az erdőszetek szakgárdáját is rendre leépítették, s főként nem a fahasználat vagy éppen a vadgazdálkodás rovására. A „termelési” jelzővel felruházott beosztások pedig elfedték és elterelték a figyelmet az erdőművelésről.

A tudomány területén is hasonlóan devalválódott e szép szakterület, elég összeszámolni csak az Erdészeti Lapok számaiban megjelent ilyen irányú cikkeket, minőségükről és szemléletükről itt ne is essen szó. A tudományos rendezvények is hanyagolták az oktatásban, kutatásban, gyakorlati életben működő erdőművelőinket, csak egy-két arccal találkozhatunk rendszeresen, a sokszor elismételt dogmáik azt sejtetik, hogy nincs is szükség e terület fejlesztésére, minden maradhat a régiben. S úgy tűnik az új szemléletű erdőművelési szakkönyvekre is várhatunk még jó ideig.

Ugyanakkor pezsdülés is tapasztalható, s ez örövendetes tény. Az egyetemről, kutatóintézetéről, s egyéb „fellegvártól” függetlenül a szakma néhány elkötelezett művelője kísérleteket állít be, rendezvényeket szervez, tapasztalatokat cserél, ismereteket terjeszt és bíz a jövőben. De ami talán a legfontosabb: szemléletet vált és formálja a hitetlenkedőket is. Ez a korábban maroknyi csapat egyre jobban terebélyesedik, egyre többször hallatja a hangját, s bizonyítja, hogy képes betölteni az űrt, amit a tudomány – ki tudja miért – nem nagyon akar észrevenni. S elérkezhet az az idő, amikor a tudományos fokozatokkal bírónkat, tanárokat, kutatókat azok a kollégák fogják oktatni, akik autodidakta módon – a kor kihívását felismerve – szerezték meg korszerű ismereteiket. E paradox helyzet azért sem elítélendő, mert az erdő biztosan nem jár majd rosszsl.

Németh János

(folytatás a 269. oldalról)

táján alig érthető makogás pótolja a magyar beszédet, s a gondolatcsere sms-vagy fényjelcserevé degradálódjék.

Ha az erdészek példáját követve előbb csak 50–100 fiatal figyelmét sikerül felbívni évente a dologra, s a jelenlegi „visszarakás” javulásá vátozók, egyre többen érezhetnek majd örömet, büszkeséget: talán egy fikarcnyival az én munkám is hozzájárult a magyar nyelv fennmaradásához!

A megalótluláshoz azonban a lelkesedésen kívül (persze az is csak álom még) igen sok dolog kellene még! A kérdés komolyan vétele ágazatunk és a rokonágazatok (kertészet, természetvédelem, mezőgazdaság, vadászat stb.) részéről, egyesületünk, vállalatunk és intézményünk illetékesei részéről minimális anyagi feltételek, ösztönzők előteremtése, előbb csak néhány, de nagyon lelkes, később egyre több, még lelkesebb barcos önkéntes, akik – ismervén a „társadalmi munka” kilátástalanságait, a gáncsokkodó meg-nem-értők ellenvetéseit, vagy a nyögők, hadarók és szókincs nélküliek szembenállását – ebben a kilátástalannak, de mégis magasztosnak tűnő munkában, különösen az első verejtékes időlehen részt vesznek.

Örömlék, ha a fentieket az olvasó át-gondolná, cáfolatát, egyetértését vagy javaslatát néhány sorban a Szerkesztőségnek megírná, s az esetleg kialakuló vita, együttgondolkodás során elkezdődhette, netán hamvába halna valami mozgolódás a magyar nyelv jobbítása érdekében.

Tokodi Mibály
nyugdíjas em.

Erdészeti eljárások és a kisémlősök száma

Az USA-ban különböző módokon kezelt erdők és a bennük élő kisémlősök száma közötti kapcsolatot vizsgálták. Úgy találták, hogy a teljes területű vágás a részleges kitermelésűhöz képest csökkent a különféle pockok, cickányok és más kisémlősök számát. A fenyők elegyítése lombos fajokkal szintén több esélyt ad a kisémlősök számának gyarapodására.

Az elmondottak igazolják, hogy az emberi beavatkozások és az ökoszisztéma állati összetevőinek száma közötti kapcsolat lehetséges, vizsgálatokra nálunk is érdemes lenne nagyobb figyelmet fordítani.

Ref.: Dr. Szodfridt István